5 bani exemplarul. - Anul XXXII. - A-rul 263

ICGB

Miercuri 24 Septembrie 1914

ABONAMENTE
ROMÂNIA: Lei 4.65 / 9.15 / 18.— — 3 luni / 6 luni / Un an
STRĂINĂTATE: Lei 10.- / 20.- / 40.-

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

Redacţia şi Administraţia: — Bucureşti — 11, Brezoianu, 11

ZIARUL „UNIVERSUL"
Onor Biblioteca Centrală
IAŞI

Tribuna militară

Chestiuni de marină

Organizarea flotelor beligeranţilor în actualul război. Flota germană

(Urmare şi sfârşit)

C. Torpiloarele

Torpiloarele destinate largului mării (de haute mer) numite azi contratorpiloare sunt bastimente de mare viteză şi bună navigabilitate. Ele aŭ o iuţeală cam de 33 mile marine, deci 61 kilometri pe oră, întrecând aşa dar crucişătoarele.

Aŭ 60—80 m. lungime, 7 m. lăţime şi o adâncime sub linia de plutire de 2,7 m. Ele posedă 3—4 tuburi pentru aruncarea torpilelor, însă deasupra liniei de plutire şi sunt armate saŭ cu două tunuri de 8,8 cm. saŭ cu patru tunuri de 5,2. Aŭ o garnizoană (echipaj) de 40—90 oameni şi nu aŭ nic io protecţie cuirasată.

Micile torpiloare sunt mai puţin navigabile şi sunt întrebuinţate mai ales la apărarea porturilor şi coastelor. Ele aŭ numaĭ un tun de 5 cm. şi o garnizoană de 20—30 oameni.

Graţie armamentului lor, torpiloarele şi contratorpiloarele sunt în măsură să se apere contra atacurilor bastimentelor similare şi să atace vasele de comerţ şi vasele auxiliare de războĭ inamice.

Principala lor misiune este atacul prin torpile al marilor bastimente. Noaptea, pe ceaţă saŭ timp nefavorabil, ele se apropie în mare număr neobservate de vasele inamice şi trimit contra acestora torpilele lor. Când după o luptă vasele de luptă şi marile crucişătoare inamice aŭ suferit deranjamente carĭ le micşorează navigabilitatea şi putinţa manevrelor, iar artileria lor uşoară descoperită, care de fapt serveşte pentru apărarea contra torpiloarelor, este redusă la tăcere, se prezintă ocaziunea cea mai favorabilă pentru atac acestor torpiloare.

Trimeţând contra marilor vase inamice torpilele lor, ele le scufundă şi complectează astfel victoria.

După o luptă nefavorabilă a marilor bastimente amice, torpiloarele întreprind un atac decisiv asupra marilor vase inamice, pentru a le împedeca urmărirea şi a acoperi retragerea propriei flote. În fine torpiloarele sunt întrebuinţate în serviciul de recunoaştere şi ca vase pentru depeşe.

D. Cuirasate păzitoare de coaste

Germania are 8 asemenea vase, carĭ aŭ fost construite între 1890—1896 pentru apărarea canaluluĭ „Impăratul Wilhelm" Ele trebuiaŭ, sprijinite de fortificaţiile de coastă, să poată rezista unuĭ inamic superior şi graţie miculuĭ lor calaj să poată pluti în ape puţin adâncĭ, unde s'ar fi putut sustrage urmăririĭ vaselor de linie adverse.

Valoarea lor de luptă este însă mică. Ca armament un asemenea vas are 3 tunuri de 24 cm. în cupole rotative, 10 tunuri de 8,8 cm. şi 10 mitraliere de 8 mm. Garnizoana este de 300 oameni.

E. Canonierele

Sunt 8 canoniere, care se întrebuinţează în serviciul de poliţie pe coaste şi pe mare.

Aŭ viteză de 14 mile şi suficientă navigabilitate; pentru a economisi cărbunii ele pot merge şi cu pânze. Având un mic calaj, ele pot naviga şi la micĭ adâncimĭ şi intra pe gurile fluviilor. Sunt armate cu 2—4 tunuri de 10,5 cm. — 8,8 cm. şi 8 mitraliere de 8 mm. Aŭ 125 oameni garnizoană.

Ele sunt întrebuinţate mai cu seamă ca staţionare în colonii, unde sunt sprijinite de canonierele de fluviĭ. (In Asia de Est germanii aŭ 3 asemenea canoniere).

F. Submarinele

Sunt două speciĭ de asemenea vase: *a)* submarinele, *b)* submersibilele.

Principala deosebire între aceste două tipuri este că la scufundare, apa se introduce la primele chiar în corpul interior, iar la cele de al doilea în tancul de balast care se găseşte într'o învelitoare exterioară a vasuluĭ

In marina germană sunt numaĭ submersibile.

Aceste vase constaŭ din două părţi principale:

1) Un miez central (corp interior), solid construit pentru a rezista şoculuĭ de apă la scufundare; cu acest corp este legat turnul de comandă.

3) Carcasa (corpul exterior), care învăluieşte corpul interior şi dă vasuluĭ forma unuĭ torpilor.

Corpul interior are aproape forma cilindrică, diametrul secţiuneĭ transversale este astfel stabilită, ca oamenii din interior să poată umbla în picioare.

Aşa sunt localele maşinelor şi acele de observare „pentru garnizonă, depozitele de torpile, etc., separate către ele prin pereţi soreţi solizi şi impermeabili.

Corpul exterior procură submersibiluluĭ viteza la suprafaţă, navigabilitate suficientă şi stabilitate şi apără corpul interior de ciocniri. Mai mulţi pereţi transversali între corpul interior şi cel exterior le izolează între ele şi împart în acelaş timp spaţiul în mai multe compartimente şi tancuri, carĭ servesc la luarea balastuluĭ de apă şi păstrarea materiilor incendiabile.

Turnul de comandă aflat la mijlocul plafonduluĭ este protejat contra proectilelor de calibru mic. In acest turn sunt toate aparatele pentru conducerea şi stăpânirea vasuluĭ în călătorie şi luptă.

Vasul este astfel făcut că având o garnizoană de zece oameni poate sta mai multe zile sub apă.

In 1906 s'a construit în Germania primul submersibil. Acum sunt două flotile de submersibile cu 24 submersibile.

Principala misiune a acestor vase fu la început apărarea coastelor. Ele silesc flota inamică, să stea departe. Ca şi torpiloarele, la început micĭ şi cu o slabă rază de navigabilitate, în ultimiĭ timpĭ aŭ devenit mai marĭ, aşa că ele pot deveni submarine de largul mării şi primi o parte din însărcinările contratorpiloarelor. Aŭ început a fi armate şi cu tunuri, pentru ca să se poată apăra atunci când navighează la suprafaţă contra vaselor uşoare saŭ similare.

G. Vasele de şcoală

Sunt vase maĭ vechĭ, cu o valoare de luptă redusă, amenajate, înzestrate şi armate anume pentru a servi la instrucţia aspiranţilor de ofiţeri şi gradelor inferioare.

H. Vase speciale

a) Pentru măsurătorĭ marine;
b) pentru experienţe de artilerie;
c) pentru experienţe de torpile;
d) pentru experienţe de mine;
e) vase pentru protecţia pescarilor contra inamiculuĭ, etc.

J. Vase auxiliare

Sunt vase de comerţ, rechiziţionate la mobilizare şi transformate prin adăogirea cătorva tunurĭ şi a unei garnizoane în crucişătoare auxiliare saŭ, ca vase de transport pentru cărbunĭ, apă, ateliere saŭ spital.

Unităţi şi comandamente

Durata de serviciu a unuĭ vas în Germania este de 20 de anĭ, adică după douăzecĭ de anĭ un vas trebue înlocuit. In 1917, după programul eĭ de construcţie Germania trebuia să aibă o flotă cu un vas amiral şi treĭ escadre şi o flotă de rezervă de 16 vase, în total 41 vase de linie.

Incrucişătoare: 20 marĭ crucişătoare de linie şi 40 micĭ crucişătoare; în fine 144 torpiloare şi 72 submersibile.

Cum sunt grupate forţele marine ale Germanieĭ

După legea din 1912 marina germană trebue să cuprindă:

1. Flota de luptă, compusă dintr'un vas amiral şi 5 escadre a 8 vase de linie, precum şi din 12 marĭ şi 30 micĭ crucişătoare.
2. Flota din străinătate, a 8 marĭ şi 10 micĭ crucişătoare.

Flota de luptă constă din:
a) flota activă: vasul amiral, 3 escadre cu vase de linie, 8 marĭ şi 18 micĭ crucişătoare.
b) Flota de rezervă, compusă din 2 escadre cu vase de linie a câte 8 vase, precum şi 4 marĭ şi 12 micĭ crucişătoare.

Cu ce usitate ale armateĭ de uscat se aseamănă o flotă şi subdiviziunile eĭ?

Flota de luptă activă corespunde armateĭ active, *flota de luptă de rezervă* se aseamănă cu armatele de rezervă şi de miliţie saŭ maĭ bine cu un corp de rezervă.

O flotă corespunde unuĭ corp de armată. Ea este comandată de un amiral (= general de corp de armată). El se află pe un anumit vas: vasul amiral care nu face parte din nicĭ una din subunităţile floteĭ. De pe vasul amiral ordinele, comandantuluĭ floteĭ se transmit vaselor prin semnale optice, acustice saŭ de telegrafie fără fir. Vasul amiral ia parte activă la luptă.

O flotă se compune din maĭ multe escadre. Escadra corespunde uneĭ diviziĭ. Ea este comandată de un viceamiral (= general de divizie).

O escadră constă din 8 vase de linie grupate în 2 diviziĭ a câte 4 vase. Divizia însă nu e o unitate de luptă saŭ de comandă. La fiecare escadră se află un al doilea amiral, cu gradul de contraamiral, care ajută pe comandantul escadreĭ în comandă.

Un vas de linie e comandat de un comandor (= colonel) şi se aseamănă cu un regiment

De fiecare flotă ţin maĭ multe *grupe de cercetare*, fiecare constând din 1—2 crucişătoare cuirasate şi micĭ crucişătoare. Lor le revin anumite misiuni ca şi diviziilor independante de cavalerie ale uneĭ armate. Un crucişător mare saŭ cuirasat este asemănător unuĭ regiment de cavalerie, crucişătoarele micĭ seamănă cu un batalion saŭ escadron. Primele sunt comandate de un comandor, celelalte de un căpitan comandor (locotenent-colonel). Noile crucişătoare cuirasate, numite şi crucişătoare de linie saŭ de luptă, sunt vase de luptă.

In fine la o flotă maĭ sunt *flotilele de torpiloare* a câte 5 vase de flotilă şi două semiflotile a câte 5 contratorpiloare. Contratorpiloarele sunt comandate de căpitanĭ saŭ locotenenţi vechĭ, flotilele de locotenenţi comandorĭ (maiorĭ).

Vegetius.

Ştiri de pe teatrul războiului european

Ungurii îngrijoraţi de rezultatul luptelor de la Cracovia

LUPTELE austro-sârbe

Austriacii respinşi din Semlin

Roma, 20 (sosită 21). — **Se anunţă din Niş, că sârbiĭ aŭ respins pe austriacĭ din Semlin şi Ionia ?, pentru a împiedica bombardarea Belgradului. (A. T. I.)**

Comunicat sârb

Niş, 21.— **In ziua de 19 Sept. trupele sârbe şi muntenegrene s'aŭ apropiat de avantposturile forturilor de la Sarajevo. In noaptea de 19 spre 20 Septembrie monitoarele inamice aŭ bombardat Şabatz şi poziţiile ce-l înconjoară. Ziua de 20 a trecut fără incident însemnat pe toate fronturile.**

Belgradul nu maĭ este bombardat de câteva zile. (Pressbureau). (A. R.)

Comunicat austriac

Viena, 21. — Oficial. **Forţele sârbe şi muntenegrene carĭ aŭ invadat în Bosnia orientală, aŭ silit a se detaşa forţe mobile în această regiune nepreveăută în deciziunea principală. Prima acţiune ce s'a întreprins acolo s'a sfârşit cu succes. Două brigăzi muntenegrene: Spuszka, comandată de generalul Vucovic, şi Zetska, comandată de generalul Rajevic, după lupte violente, carĭ aŭ durat două zile, aŭ fost bătute şi respinse spre Foca; ele sunt în retragere cuprinse de panică spre graniţă. Aŭ trebuit să părăsească terenul lor de luptă şi proviziunile luate din Bosnia. Patrulele noastre înaintate aŭ fost găsite măcelărite.**

In acţiunea întreprinsă în sectorul septentrional, un batalion întreg sârb a fost capturat de un semibatalion austro-ungar dela Potiorek. (Correspondenz Bureau). (A. R.)

*

Roma 20 (sosită 21). — *Ataşatul militar pe lângă ambasada austriacă la Roma, a primit o telegramă, care anunţă că trupele austro-ungare înaintează pe teritoriul sârb, la Est de Drina. (A. T. I.)*

Desminţirea svonu ilor lansate de austriaci

Niş, 21.— *Ştirea lansată de Correspondenz Büreau că trenuri cu răniţi sunt îndreptate spre Djevdjeli şi Monastir este absolut falsă. De altmintrelea această agenţie care a anunţat turburări şi revolte pe carĭ le desminţim azĭ, lansează o serie de ştirĭ false al căror scop se cunoaşte. (Pressbureau). (A. R.)*

*

Niş, 21.— *„Correspondenz Bureau" din Viena reproduce ştirile unuĭ ziar din Constantinopol care, pe declaraţiunea unuĭ pretins notabil musulman venit din Salonic, povesteşte că 80.000 de albanezĭ musulmanĭ din Noua Serbie s'aŭ revoltat, aŭ împresurat 3 batalioane sârbe, că Uskübul e împresurat şi că se cere predarea acestuĭ oraş; această ştire e aşa de fantastică în cât chiar din momentul aparituniĭ eĭ a fost judecată cum trebue de către opinia publică.*

Această ştire precum şi aceea care anunţă turburărĭ la Monastir în cursul unuĭ pretins meeting albanez, sunt lansate spre a face să se creadă că sunt turburărĭ în Noua Serbie. Or, populaţiunea acesteia a probat din potrivă patriotismul eĭ luând parte la evenimentele actuale. (Pressbureau). (A. R.)

Parc de aviaţie francez cucerit de germani

Viena, 21. — (Telegramă din Colonia). — Ziarul „Koelnische Zeitung" comunică, că parcul de aviaţiune francez cucerit la Reims e foarte bine asortat. Materialul cucerit ajunge pentru a putea forma treĭ compănii de aviaţie.

Germanii aŭ cucerit şi un atelier pentru construcţia motoarelor.

Ermet e Zacconi grav rănit într'un accident de automobil

Roma, 21. — **O depeşe din Rimini spune că celebrul actor Ermette Zacconi, care făcea o escursiune în automobil cu soţia şi alte treĭ artiste din compania sa, aŭ suferit un accident : automobilul răsturnându-se, Zacconi a fost grav rănit, artista Leigheo a fost ucisă, d-na Zacconi şi celelalte două artiste cun şi soferul aŭ fost răniţi. (Corrbureau). (A. R.)**

Comandanţi francezi urmărind desfăşurarea unei bătălii

Isgonirea germanilor din Rusia

- Infrângerea de la Augustowo -

Petrograd, 21. — Armata germană care, venind din Prusia orientală năvălise pe teritoriul rusesc până în păraginele de la Druskeniki pe Niemen, şi de la Ossowietz, a fost complect bătută după zece zile de lupte crâncene. Ea a fugit părăsind răniţi, muniţii şi tunuri; perderile eĭ sunt foarte considerabile. Guvernământele Suvalki şi Lamja se află prin aceasta liberate de trupele germane, a căror urmărire continuă. (A. R.)

*

Petrograd, 21. — Comunicat al mareluĭ stat major : Bătălia de la Augustowo s'a terminat cerĭ la 20 Septembrie prin victoria armelor ruse ; înfrângerea germanilor este complectă. Inamicul se află în acest moment în retragere dezordonată fugind spre graniţa Prusieĭ de Est. Vitezele trupe ruse împing de aproape, viguros, pe germani carĭ părăsesc în mersul lor desperat convoiurĭ, tunurĭ şi muniţii, şi n'aŭ nicĭ măcar timpul să-şĭ strângă răniţiĭ.

Se ştie că bătălia de la Augustow a început la 12 Septembrie prin bombardarea cu piese marĭ germane în regiunea Sopotskino ; a urmat apoĭ ofensiva inamiculuĭ asupra susziseĭ poziţiuni. In acelaş timp germaniĭ aŭ făcut marĭ silinţe de a disloca forţele ruse lângă Druskeniki pe Niemon. La 13 Septembrie germaniĭ începură de asemenea atacul fortăreţeĭ Ossowietz, dar lovindu-se pretutindeni de o rezistenţă crâncenă, aŭ fost obligaţi a se retrage. Nemărginându-se numaĭ la contra atacurĭ viguroase, trupele ruse aŭ luat ofensiva şi aŭ urmărit pe inamicul în retragere. Germanii cu toată energia rezistenţeĭ lor n'aŭ putut împedica împingerea noastră. Trupele ruse pline de curaj aŭ pus mâna succesiv pe poziţiunile inamice. Derutaţi prin această acţiune irezistibilă, germaniĭ începură a se retrage în fugă. Urmărim pe inamic cu mare energie. (Westnik). (A. R.)

Un comunicat al legaţiunei austro-ungare

Suntem rugaţi a publica următorul comunicat al legaţiuneĭ austro-ungare :

Budapesta, 21. — *In Galiţia ofensiva armatelor germane şi austro-ungare înaintează victorios. Năvălirea ruşilor în Carpaţi a fost respinsă, afară de regiunea Koeresmezoe, unde trupele noastre puţine la număr s'aŭ retras în poziţiuni maĭ bune spre a aştepta întăriri. Dar şi de la Koeresmezoe ruşiĭ vor fi în curând respinşi.*

Trupele sârbe carĭ aŭ înaintat spre Serajevo se retrag spre a evita de a fi nimicite.

Ştirea că Orşova este incendiată de bombardarea sârbească este falşă ; de la începutul războiuluĭ sârbiĭ bombardează din vreme în vreme acest oraş, ceeace nu înseamnă nimic şi nu e de cât stricare de muniţii.

Ştirea că trupele noastre bombardează Sabatzul e falşă ; bombardarea ar fi nefolositoare, căci acel oraş e o ruină.

Ştirea rusească că germaniĭ aŭ fost bătuţi lângă Ossowetz e falşă

Legiunea polonză nu va fi dizolvată, cum zice Agenţia Westnik. Din potrivă se socoteşte această legiune ca o trupă regulată, care a şi depus jurământul.

Nu sunt de cât câteva cazurĭ de holeră în Ungaria şi puţinĭ morţi. Dar holera bântue în Rusia.

Aripa stângă a francezilor se retrage

Ştirĭ din Persia

Constantinopol, 21. — *Ziarul persan „Orientul" care apare aci, dă ştirile următoare din Persia: Persia a remis Rusieĭ o nouă notă cu privire la care continuă negocierĭ între cele două guverne. In urma demersurilor Persieĭ, ruşiĭ aŭ pus în libertate pe şeful tribuluĭ Magu, Ikbalessaltaneh şi pe fiul său; ambiĭ aŭ sosit la Teheran.*

Celebrul general persan Salarruddaule, cu cantitate de arme şi muniţii a sosit la oraşul de graniţă Kasrişirin spre a provoca dificultăţi Rusieĭ.

Guvernul persan a destituit pe ministrul tezauruluĭ, belgianul Mornard, şi pe toţi ceilalţi belgieni aflaţi în serviciul persan. S'a instituit o comisiune spre a cerceta comptuile luĭ Mornard.

Un general suedez a fost angajat spre a reorganiza armata persană.

După ştirile oficiale, ministrul de războĭ a ordonat autorităţilor provinciale şi tutulor şefilor de triburĭ să strângă o armată considerabilă.

Şahul a ordonat deschiderea repede a parlamentuluĭ.

Şahul a cerut o listă de toţi funcţionarĭ carĭ sunt partizanĭ aĭ Rusieĭ, carĭ probabil vor fi destituiţi. (Corrbureau). (A. R.)

Ofiţer austriac decorat

Viena, 21. — Impăratul Francisc Iosif a decorat pe locotenentul căpitan von Weddingen, comandantul sub-marinuluĭ „U 9", cu ordinul Leopold.

Un ziar persan asupra politicei Angliei

Constantinopol, 21. — *Ziarul „Ikdam" reproduce după un ziar persan, „Hablulmatin", care apare de 22 de anĭ la Calcuta un important articol care relevează nemulţumirea provocată în lumea musulmană întreagă de politica actuală a Angliei. Dacă zice numitul ziar, luăm în considerare că Germania în aceste momente critice a vândut Turcieĭ cele două vapoare ale sale maĭ bune de războiŭ, vom recunoaşte că Germania în cursul războiuluĭ a voit să-şi atragă nu numaĭ pe otomanĭ ci pe toţi musulmanii din lume. Neapărat că Turcia care are o influenţă infinită în lumea islamică, nu va uita actul germanilor şi nu va şovăi a-i sprijini, daca nu material cel puţin moralmente. Ziarul constată că politica d-luĭ Grey a adus răcirea otomanilor faţă de Anglia. Grey a dărâmat relaţiunile tradiţionale anglo-turce, a jertfit adevăratele interese britanice pentru regalele Greciei şi Muntenegrului. Falsele concepţiunĭ ale d-luĭ Grey aŭ dezolat pe toţi musulmanii. Indienii, egiptenii, persanii consideră pe englezi ca inamicĭ. Grey a împins pe musulmanĭ să se unească într'o ligă. Loviturile date de politica luĭ Grey lumiĭ islamice, „nolens volens" i-a deşteptat dintr'un somn adânc. Siiţii şi sunniţii, cele două marĭ grupe islamice, lăsând la o parte diferendele religioase, aŭ decis a rămânea fraţi. Nicĭ o forţă din lume nu ar putea despărţi pe Turcia şi Persia.*

Egiptenii, indienii, chinezii, africanii, se vor grupa în această ligă sfântă. Musulmanii din coloniile engleze şi franceze nu maĭ pot rămânea fideli guvernelor lor. Ceĭ din Caucaz, Turkestan şi Transcaucasia nu pot fi nicĭ odată credincioşi Rusieĭ. Persia nu are arme, dar triburile eĭ de ţăranĭ ar putea deveni o mare calamitate pentru Rusia. Dacă gradat Afganistanul, India, Egiptul, Marocul, Tunisul, Algeria s'ar revolta şi şi-ar uni silinţele cu ale guvernelor islamice din Turcia şi Persia, atunci tripla înţelegere ce putere ar maĭ avea? Ziarul sfârşeşte cu sfaturĭ către Anglia de a-şi schimba politica şi de a părăsi pe Rusia; altfel ar pierde mult. (Corrbureau). (A. R.)

Declaraţiunile primului ministru Asquith

Londra, 20 (sosită 21). — *Oficial. — In cursul uneĭ alocuţiuni pronunţate la Cardiff la 19 Septembrie, primul-ministru d. Asquith, amintind în ce mod Canada, Australia, India şi Coloniile Coroaneĭ s'aŭ manifestat, a zis: Nicĭ odată în istorie o aşa de vastă şi de felurită comunitate n'a probat un spirit aşa de unanim şi atât de hotărît în răspunsul la apelul comun de a lua parte la războiŭ. Nu avem nicĭ o nedreptate de răzbunat; nu avem nicĭ o cerută cu Germania. In timpul anului 1912 am înştiinţat pe guvernul german, că Anglia nu va organiza nicĭ odată un atac neprovocat în contra Germanieĭ şi nicĭ nu va intra într'un atare proiect făurit de altiĭ. O agresiune din partea noastră în contra Germanieĭ nu există în nicĭ un aranjament contractat de Anglia; dar Germania într'un moment când îşi sporea forţele într'un mod enorm, maĭ ales pe mare, ne-a declarat că ea ar merge şi maĭ departe şi că ne va cere să rămânem neutri când dânsa ar fi angajată într'un războiŭ. De şi am lucrat necontenit pentru menţinerea păciĭ spre a înlătura catastrofa unuĭ războiŭ, totuşi nu puteam să lăsăm Germanieĭ mână liberă când ea avea să-şi aleagă momentul spre a încerca să domineze lumea europeană.*

Noĭ am refuzat să contractăm un atare angajament. Acum patru săptămâni întrebam pe conducătoriĭ meĭ cum am putea noĭ privi ştiinţa deoparte, invaziunea în Franţa şi în Belgia, de către nişte horde carĭ nu lasă în urma lor decât lugubrele urme ale sălbătăciei, ale devastaţiunii şi ale profandăriĭ, demne de cele maĭ întunecoase anale ale istorieĭ barbarieĭ! De atunci am văzut şi maĭ lămurit exprimat prin probele măceluriloŕ şi devastaţiunii, scopul real al acestuĭ plan, îndelungată vreme pregătit, în contra libertăţilor Europeĭ. Credem încă şi astăzĭ în tractate, avem credinţa în drepturile celor slabĭ şi în datoriile celor puternicĭ şi sperăm la finele acestuĭ războiŭ să vedem o Europă în care marile şi simplele adevăruri vor fi salvgardate în contra recrudescenţiĭ uneĭ ere de sânge şi de fier! (A. R.)

Neutralitatea Italiei

Un articol al ziarului „Zeit"

Viena, 21. — Ziarul „Zeit" publică un articol în care spune că afirmaţiunea luĭ Isvolsky cum că cabinetul italian a încunoştinţat Rusia, încă la 26 Iulie despre neutralitatea eĭ, e falsă.

Declaraţiunea de neutralitate a Italieĭ s'a făcut tuturor cabinetelor europene la 27 Iulie şi numaĭ în ceeace priveşte conflictul austro-sârb. Consiliul de miniştri italian s'a ocupat cu declaraţiunea neutralităţeĭ în războiul cu Rusia, Anglia şi Franţa numaĭ la 2 August, când a constatat că nu este un casus foederis pentru tripla alianţă. Italia rămâne în tripla alianţă. Falsificările luĭ Isvolsky nu vor distruge tripla alianţă.

OPTIMISMUL populaţiei vieneze

Viena, 21. — Populaţia vieneză este acum ferm convinsă despre victoria trupelor austriace. Ştirea sosită aicĭ cum că trupele ruseşti carĭ aŭ pătruns în Galiţia aŭ fost ţinute pe loc, a produs o mare bucurie printre refugiaţiĭ din Galiţia, carĭ se află în Viena.

Presa otomană şi declaraţiile d-luĭ Venizelos

Constantinopole, 4. — *Ziarul „Ikdam" critică declaraţiunile d-luĭ Venizelos în carĭ vede virful uneĭ ameninţări contra Turcieĭ. Ziarul spune că fără a aştepta un casus foederis, Grecia a violat deja în maĭ multe rânduri neutralitatea în favoarea Serbieĭ şi tripleĭ înţelegeri. In orice caz situaţia actuală a Greciei, şi în deosebi în Macedonia, nu e aşa ca să permită d-luĭ Venizelos să întrebuinţeze un limbagiu ameninţător. Grecia trebue să ştie că fie-ce lucru are un sfârşit şi fie ce îndrăzneală urmările eĭ; poate că acestea se apropie. (A. R.)*

Triburi albaneze răsculate

Viena, 21. — *Triburile albaneze Noti, Gruda şi Clementi s'aŭ răsculat contra muntenegrenilor. Aceştia s'aŭ retras în regiunea Kutschi. Beyul din Djacova a gonit pe funcţionariĭ muntenegreni. In Muntenegrul vechĭ a izbucnit epidemia de vărsat.*

Plecarea ambasadorului turc din Newyork

Washington, 21. — *Ambasadorul Turcieĭ, Rustem bey, ale cărui declaraţiuni asupra atitudineĭ Statelor-Unite în cursul războiului actual aŭ fost obiectul multor critice, a plecat spre Turcia prin New-York. La plecare a declarat că demersul său e datorit propriei sale iniţiative şi că nu consultase maĭ dinainte pe guvernul său. (Reuter). (A. R.)*

SITUAŢIA pe frontul franco-german

Paris, 20 (sosită 21). — **Nicĭ un nou amănunt de semnalat. Impresiunea generală este favorabilă. (Havas). (A. R.)**

Cutremur de pământ catastrofal

Viena, 21. — **La orele 9 seara s'a înregistrat un puternic cutremur depărtat, al cărui focar ar fi la 7400 de klm. La orele 11,10 seara s'a înregistrat un al doilea cutremur catastrofal la o distanţă de 1600 klm. Pare a fi în Asia Mică. (Corr. Bureau). (A. R.)**

Ştirĭ diverse

Londra, 21. — *„Times" află din Cairo, cu data de 18 Sept.: Comandantul şef al armateĭ de ocupaţiune a ordonat ca toţi germanii şi austro-ungarii carĭ domiciliază în Egipt să se înregistreze până la 27 Sept. sub pedeapsa de arestare de către autorităţile militare. Acelaşi lucru pentru Sudan, unde germaniĭ şi austro-ungarii nu trebue să-şi părăsească domiciliile fără paşaporturĭ. (Comunicat de Corrbureau). (A. R.)*

*

Petrograd, 21. — *Agenţi turcĭ şi germani răspândesc prin presă proclamaţiuni, prin carĭ se predică războiul sfânt în contra Rusieĭ, Franţeĭ şi Angliei.*

*

— Curzii continuă a neliniş populaţiunea creştină de la graniţa persană.

*

— Un agent al ministeruluĭ comerţuluĭ rus va fi trimis la Stry spre a organiza lucrările de export al petroluluĭ în Galiţia.

*

— La Odessa sosesc voluntarĭ bulgarĭ carĭ cer să fie înrolaţi în armata luĭ Radko Dimitrieff. (Westnik). (A. R.)

Viena, 21. — Se comunică din Constantinopol că ziarul militar „Apărarea naţională", constată din noŭ că luptele precedente din Galiţia aŭ fost de natură de a slei puterile ruşilor şi a le cauza pierderĭ însemnate, carĭ îĭ vor jena în curând foarte mult pentru angajamentele ulterioare cu trupele austro-germane. (Corrbureau).

Salonic, 21. — *La Iştip a avut loc o sângeroasă ciocnire între locuitorĭ şi jandarmiĭ sârbĭ, de oarece locuitoriĭ refuză a se înrola în armata sârbă. Numeroase familiĭ fug la Strumnitza. (Corrbureau).*

*

Paris, 21. — Ziarul „Le Matin" sfătueşte pe cetăţenĭ să plătească impozitele, de oarece plata lor e o datorie patriotică, de la care nicĭ un bun cetăţean nu trebue să se dea înapoĭ. (Corrbureau).

MINE SUBMARINE IN MAREA NORDULUI

Roma, 20 (sosită 21). — *In urma ordinuluĭ dat de guvernul englez, aŭ fost puse mine submarine în maĭ multe localităţi.*

Se confirmă ştirea că vaporul englez „Selby", încărcat fiind cu treĭ miĭ tone de cărbunĭ, s'a scufundat, lovindu-se de o mină în marea Nordului. (A. T. I.)

NEUTRALITATEA BULGARIEI

Roma, 20 (sosită 21). — In cercurile balcanice din localitate se crede că Bulgaria va continua să păstreze o strictă neutralitate. (A. T. I.)

MODA

Nota generală e negru şi alb pe negru: tunicĭ de taftа, garnituri, pliseuri, draperiĭ de dantele, tul, muselină, crèpe de chine. Tunicile sunt largĭ, cu pliuri, cu creţuri, împodobite cu volane.

Corsagiile „cuirasse" cu talia lungă, înfăşurând şoldurile daŭ o linie perfectă siluetеĭ.

Rochie neagră de catifea; corsagiul din tul brodat

Această „cuirasă" făcută din taftа saŭ mătase, se deschide pe un devan de lingerie, jiletcă saŭ plastron brodat saŭ garnisit cu nasturĭ. Gâtul rămâne degajat şi se înconjoară cu un guler de dantelă.

Jupa cu volane complectează frumos acest fel de corsaj.

Dantela *chantilly* negru şi alb face furorĭ.

Centurele se fac din mătase, taftа saŭ din stofă formând în jurul talieĭ o corseletă drapată uşor.

Veturia